pô. 2ª min: si apeteret illas, apeteret destruõz fõz Cœlestis; sed hoc dici nequit, nã sic apeteret suj impolẽ: qualis est est destruõ fõz cœlestis: pô. Distquo marẽ: si mãa sb. illas apeteret habendas in sensu diviso fõz Cœlestis ddo; in sensu opoto aut post fõz cœlestem nẽ, et minem sub eadem solue.

Ad pbaõem miñ, distquo mãj: si apeteret illas habendas in sensu diviso nẽ; habendas post habitam fõz Cœleste omitto. Hinc cstat ad reliquũ: sane mãa Cœlestis, apetit illas fraj, habendas, si infata, ñ, fuisset fra Cœleste, uti re vera potuit, non infrau; ñ tam illas apetit habendas, post habitaz fõz Cœlestem: tunc enim, cũ unicũ mediũ, naaliter illas habendi esset destruõ fõz cœlestis; apeteret quidem illã fõz, sub cdiõe naaliter impoli.

Replabis l: eo modo quo est impolis suj, et exercitiũ põz; est impolis põa; sd post habitaz fõz Cœlestem, est impolis suj, et exercitium, qd sit fra sublunaris, cũ ab ea, nequeat infrau fra Cœlestis: pô mãa Cœlestis, post habitam fõz Cœlestem, nequit habere potez ad fõz sublunarẽ.

2º: mãa Cœlestis, nequit habere fõz Cœlestem, neque in sensu opoto, neque in sñu diviso illiũ: ñ, in sensu oposito: nam dupx fra in eadẽ mãa, naaliter repugt; non in sensu diviso, nã mãa, numquã poterit â fra cœlesti separari: pô, ñ, habet talem põz, l, si illã habet est frustranea, q frustra est põa, quæ ñ, reducitur ad actũ.

3º: si mãa Cœlestis apeteret fraj sublunares, eo qd, numquã eaj habere posit, esset violenta: pô. patet anẽ, paritate lapidis in aere suspensi, qui violentũ esset, eo qd careret suo situ naali; ad 1ũ instaç cstã mari, distquo mĩz, esset impolis suj, et exercitiũ ex suppõe et cõenter ddo, est impolis suj, et exercitium abste, et anter, nẽ miz, quæ ñ cvincitur pbaõe inclusa. Et distquo cõerẽ: nequit habere potez, ad habendã fõz sublunarẽ post habitam fõz cœlestem, aut ex suppõne illiũ ddo; ad habendã fõz sublunarẽ

abste nẽ cõz. Unde appet, qd mãa cœlestis adhuc posthabitaz fõz cœlestem cserrat suũ apetitũ, et põz abstaz, quæ semper habuit, neque ẽẽ, aliq. apetit, aut potuit habere fõz sublunarẽ cjunctam cũ Cœleste, l, postquã hanc habuerit. Qd si ita, ñ, foret dicendũ esset mãz sublunarẽ, eo ipso, qd reciperet fõz ignis, l, q. iam ñ, haberet põz ad alias fraj, q. in illo instti, est impolis suj et exercitium alteriũ fõz. Ad 2ũ repl., distquo anẽ, quo ad 2ã ptem: neque in sensu diviso, faciendo ab ipsa mãa ddo, faciendo ab agente naali, eo qd in sa, mundi cdiõe, potuerit mãa, infrau, fra sublunari, nẽ et cõz.

Ad illud de põa frustranea, dic talẽ ñ ẽẽ põz mãz, imo falsũ ẽẽ pupiũ adiunctũ, ut pat, in humanite Christi, potentiã habere propriã subsistez, quin tam illã habuerit, aut habitura sit, item in ipsa mãa, quæ x. plures potest habere etiã fraj, mere poles, quin talis põa, nec reducta, nec reducenda sit ad actũ: unde potest distqui sic frustra est potea, quæ raõe sui, ñ, reducitur ad actũ ddo; quæ per accidenz aut ab excõ, ñ reducitur nego.

Ad 3ũ, nẽ sequelã: mãa ẽẽ, ñ, apetit detrate fraj sublunares, sd disiunve, ut, l, sublunarẽ, l, Cœlestem, unde quacumque habita satiatur eiũ apetitũ, sicut, si quis peteret, vel vinũ, l, Cocolatũ, et illi daretur vinũ, satiaretur eiũ desiderium: unde cstat disparitas ad exemplũ lapidis: hic enim, cũ petat detrate Centrũ, suspensũ in aere violentiã pateretur.

Sectio Ultima, am et quomodo Mãa dependeat â forma?

Sermo hic est de dependea mãz, ñ, in essendo, sd in existendo, quæ dependea seu cnectio est triplex: alia â priori, qua scilicet unũ dependet ab alio, ut â caã: alia â posteriori, q. unũ dependet ab alio, ut ab effectu: alia â concomitante, q. duo ita dependet ab alio,

pendent inter se, ut neuter sit alterius cāa, l. effectus. Insuper triplex hæc dependentia, l. est essentialis, q. scilicet unus nec supernāaliter potest existere sine alio: l. nāalis, q. unus nāaliter non potest existere sine alio, potest tam divinitus. Dico 1: māa n̄, dependet

à priori à frā. Ita DD. Nostri et Schotistæ, 3ª Pl. Thomistas: Pb. māa n̄, dependet à priori ab eo qd nullo modo est eius cāa; sd frā nullomodo est cāa mat: ḡo. Pb. mīr: frā respectu mat, n̄, est cāa efficiens, qus solus est Deus: n̄, māalis, cū māa n̄, educatur ex frā, non finalis, q. finis mat, n̄, est frā sd Cpotus; sd neque est cāa fralis: ḡo.

Mīr Cstat, tum q. ut pbatus manet, frā n̄, tribuit existēn mat; tum q. solus est cāa fralis illius, qd per suī exhibitionē ineg Cstituit: sd per suī exhibitionē, n̄, Cstituit rrke mat, sd Cpotus: ḡo. Nec dici potest mat dependere à frā tanquā à Cdiōe, nā sic dependeret in existendo, ut à Cdiōne, ab eo qd existit posteriū seipsa, imo frā eēt Cdiō ad existēn suī ipsius, nā qd est Cdiō ut existat cāa, etiā est Cdiō, ut effectus existat; sd frā māalis, qus est effectus mat, est Cdiō, ut existat māa: ḡo.

Dico 2: māa dependet nāaliter à posteriori à frā, unde nāaliter, n̄, potest existere sine oī frā. Est cōis inter Nostros cū Eximio Suario. Pb: māa de se est substāa incompleta exigens suī Cplementū, n̄, minus qus ignis exigit calorē: sd ignis ita exigit calorē ut nequeat nāaliter existere sine illo: ḡo pariter. Cf. ignis nequit nāaliter purari calore, nisi ad præsēn fortioris exigēn: ḡo pariter māa respectu frē: sd nullus agens nāale exigit māam existere sine oī frā, imo Ctrariū exigit tota nāa: ḡo.

Dico 3: māa n̄, dependet essen. à posteriori à frā: est dicere qd māa potest divinitus purari oī frā. Est etiā cōis inter Nostros, 3ª Thomistas. Pb. 1º. q. in hoc nulla est implicāo ut Cstabit. 2º. q. n̄, minus Cnectitur māa cū frā, qus accidens cū substāa, et ignis applicatus cū Cbustione; sd accidens potest divinitus ēē sine substāa, ut patet in

Eucharistia, et ignis applicatus sine Cbustione ut videre est in igne Babilonico: ḡo pariter. Dico 4º: adhuc dato, mat existere per existēn frē, potest māa supernāaliter existere sine oī frā. Hac Cclusiōe præoccupatur solutio Thomistarū, dicentium, ideo māa nec divinitus posse existere sine frā, q. existit per eius existēn. Pb: in tali hypotesi posset Deus, destruere frām, et Cservare eius existēn, per qus māa existeret; sd tunc existeret sine frā: ḡo. Dices, existēn frē esse ipsius modum, inseparabilem que ab ipsa. Cª est 1º, q. restat pbare qd repugnet existēa, qus non sit modus. 2º: q. si māa existit per existēn frē, quin sit modus mat, quare non poterit frā existere per existēn, qus n̄, sit eius modus. 3º. q. non repugnet, posse Deum creare, mat, frē, et existēn, ut qid distus, utrique cōe. 4º. q. adhuc admisso, existēa frē ēē inseparalem ab ipsa; posset tunc māa existere, per aliā existēn, qus n̄ esset frē. Qd hic pbr, ad hoc 3ª Thomistas: māa Christi Dni, existit xª Thos per existēn Verbi: sd Verbus, n̄, est frā, mat Christi: ḡo māa poterit existere, per aliud, qd n̄, sit existēa frē. Rpetur: licet Deus, n̄, posset facere, qd albus sit album, sine albedine; at potest facere, qd albus sit albus, non per albedinē A, sd per albedinem B: ḡo pariter, licet Deus, n̄, posset facere, qd existat, non per māa existat sine existēa, potest tam facere, qd existat, non per existēn frē, sd per aliam. Unde Cstat 3ª adversarios, Deus posse supplere defectus cāe fralis, subrogando loco illius, aliud qd præstet, idem qd faceret illa: si vero dicatur, mat n̄ ēē capacem existendi sine frā, pro inde que licet habens frā, posset existere per aliā existēn, qus n̄ esset frē; at, n̄, potest, si frā, n̄, habeat, hoc est egregia petitio principii, reddit ēē, pro rāe ipsius, qd argutus intendit ēē falsum.

Dico 5º. casu quo, māa privaretur divinitus oī frā, Cservaretur eadem actiōe, qua Cservabatur sub frā; est cōis: Pb: nequit variari

actio, q. datur idem adqtus principius, idemque adequatus terminus actionis; sed in hypotesi daretur idem adqtus principius qd est Deus, idemque adqtus terminus, qui est sola materia: ergo actio esset eadem. Confirmatur paulte ignis Babilonici, naturaliter conservati absque combustione, tus animus rationalis, qui ob rationem prime dictam conservatur separata a materia, eadem actione, qua conservabatur unita.

Urgetur ex D. Thoma in 4° dist. 44, quest. 1a arlo 1° dicente: Illud qd intelligitur in materia ante formam, remanet in materia, post corruptionem, q. remoto posteriori remanet prius; sed in materia ante formam, erat actio creativa terminata ad ejus existentiam: ergo. Hinc deducitur, qd actio conservativa materiae in tali hypotesi non, esset supernaturalis, neque quo ad substantiam, neque quo ad modum.

Rno est q. illa actio dicitur supernaturalis quo ad substantiam, quae in se, et entitative excedit vires naturae; talis est actio qua accidens conservatur sine subiecto: illa vero supernaturalis quo ad modum, quae solum in aliquibus circumstantiis, nequit oriri a natura; talis est actio, qua Caeco restituitur visus; sed actio conservativa materiae, non excederet vires naturae, esset enim quo ad substantiam, eadem ac antea, et antea erat naturalis: ergo quo ad substantiam, non esset supernaturalis.

Item in circumstantia privationis materiae ab omni forma, neque esset contra exigentiam ipsius materiae, quae potius exigit conservari licet sit sine forma, quam destrui: neque contra exigentiam formarum: nam hae, nullum dicunt oppositionem conservationi materiae, imo potius illam postulant: neque demum contra exigentiam aliarum causarum naturalium, aut totius universi, q. potius quaelibet causa naturalis exigit ejus conservationem, ne detur vacuum in natura: ergo talis actio adhuc in circumstantiis, posito casu a natura: ergo, non, esset supernaturalis, neque quo ad modum.

Subcēo 1a. quae contra triplicem conclusionem militant argumenta enerbantur.

Arguens 1° contra 1am: ex Aristotele causae sunt ad invicem causae: ergo si materia est causa formae, forma est causa materiae. 2°: forma est perfectio materiae: ergo est illius causa.

3°: forma est causa formalis; sed non nisi: ergo materiae: 4° instando: forma est causa formalis illius, cujus est forma; sed est forma materiae: ergo. 5°: materia dependet a forma et a unione: ergo. Ad 1um distinguo: causae finales concedo; physicae nego. Ad 2um instando: hoc est perfectio sole: ergo est ejus causa: concedo igitur antecedens, et nego consequentiam, q.a virtus producta, non arguitur ex materia, vel maior perfectione. Ad 3um nego consequentiam. Ad 4um distinguo majorem: illius compositi proprius, nego consequentiam, est enim causa compositi. Ad 5um distinguo: cujus est forma per intrinsecam unionem cujus est forma, per intrinsecam actuationem concedo; cujus est forma per intrinsecam unionem nego, et eisdem terminis, dista minorem, nego consequentiam. Ad 5um distinguo antecedens: ut a unione communi concedo; antecedens, nego, et consequentiam.

Arguens 2° contra 2am: inseparabilitas materiae a forma coelesti, reducitur ad detractionem exigentiae ex parte formae, et non, ad detractionem intrinsecam ipsius materiae: ergo pariter, inseparabilitas ab omni forma, reduci potest, ad exigentiam detractionem agentium naturalium. Confirmatur 1°: potest evenire, quod agentia naturalia expellant formam antecedentem, quin introducant subsequentem, vel ob defectum ultimae dispositionis, vel ob defectum virtutis producendi: ergo in hoc casu materia erit naturaliter sine forma. 2°: si materia reducitur ad potentiam adeo parvam, ut solum sit capax unius formae; hac destructa, ab agente naturali, materia, maneret sine forma: ergo. Ad argumentum distinguo antecedens, et consequentiam ... neque disparitas est; quod materia Coelestis, est intrinsece indifferens ad omnes formas; enim evincitur contrarium: unde non est, cur ipsi tribuatur inseparabilitas a forma coelesti; at vero, cum materia habeat ab intrinseco esse potentiam substantialiter incompletam, exigit intrinsece sui complementum, refugit que proinde privationem omnis formae. Ad 1um confirmationem: nego antecedens, naturaliter loquendo, vel enim in materia, ponitur ultima dispositio ad formam subsequentem, vel non? si hoc 2um, neque expelletur forma, antecedens, neque esse expellitur, nisi per introductionem alterius, et haec nequit naturaliter introduci, nisi aliam ponatur, necesse est poni quin materia, sit ultimo disposita, si autem ponatur, necesse est poni completa forma subsequente, ab agente naturali, ultimae dispositionis, introducente.

+

Si vero, hoc, n̄, habeat virtutem ꝓducendi fã, introducatur fã cadaverica ad exigẽa mãẽ, ultimo dispositę. Ad 2ᵘᵐ dico, qd licet mãa reduceretur, ad minimam parvitatem eset capax, aliarũ formarũ succesive eo qd sunt plures, et tot, ac tam variæ fãẽ; ceterũ si mãa capax n̄, eset, nisi unius fãẽ, tunc agens naale, n̄, poset illã unicã fãm destruere.

Instabis: aĩa ralis est pars substantialiter incompleta, et tamen existit naaliter sine mãa: ergo pariter mãa. 2º, ex illo Genes. *Terra, autem, erat inanis et vacua*, constat qd mãa in initio mundi fuit sine fã, ut interpretantur, S. Aug. et alii. 3º. in triduo mortis Christi, mansit mãa sine fã: ergo: arg constat qa si aliqua fã, fuiset infirata, maxime cadaverica; sed hæc non potuit infrari; nam sic ea assumpsiset Verbum, postea quam illã, n̄, potuiset relinquere contra illud Theologorum, *qd semel assumpsit, numquam dimisit*: ergo. 4º. qa homo subita morte perit, mãa manet sine fã; tum qa n̄, est agens, disponens ad aliam fãm, tum qa si aliqua introduceretur maxime cadaverica; sed hæc, non, cum à tam diversis caãis à quibus mors causatur non possint eadem dispoẽs provenire: ergo. Ad 1ᵐ instãm dato ant., nẽ cõq, disparitas est qd aĩa ralis habet perfectiores et vivaciores operaões, quas independenter à mãa perfectissime operatur, non ita mãa, cuius operaões vel proveniunt, vel dependent à fã. Ad 2ᵐ, nẽ arg, ibi ee solum dicitur mãm informatam, fã terræ, fuisse tunc sine fã, hoc est, sine pulchritudine, arborum, florum &c.: nec aliud volunt Sancti PP. vel, si placet dic, tunc fuisse sine fã, ly *sine* præcisive, n̄, vero neative sumpto. Ad 3ᵐ vel 1º, dist. arg.: mansit mãa sine fã naaliter nẽ; per miraculum cedo. 2º, nẽ arg, ad cuius probaõem

dicta mãa, nẽ mĩas cum partage inclusa, illud enim proloquium intelligitur solũ de his, quæ Verbum assumpsit primario, et per se, n̄, secundario, et per accidens. Ad 4ᵐ, nẽ arg et ũs probaões: ad 2ᵐ probaõẽ dicta maie nẽ mĩas, et probaões: eõdem dispoẽs, quæ sufficiunt ad expelendam fãm vitæ, sufficiunt ad introducendã cadaverĩã, quæ si n̄ daretur, agens creatum, Deus ut Author naæ supleret eius defectum, producendo, et quia, fã cadaverĩa ad exigẽa mãæ, quæ à quacumque caã mors proveniat, semper est ultimo disposita ad illã.

Arguẽs 3º: mãa est prior naa quam fã: ergo pro illo priori intelligitur oẽ qd requiritur ut existat naaliter; sed n̄, intelligitur fã: ergo. 2º: qd est posterius, requiri nequit ad id qd est prius: ergo fã requiritur ut existat mãa: arg constat, qa id qd est posterius, nequit physice influere in suum prius. 3º: mãa se habet ad fãs, sicut caã ad effectus consequentes: sed sine istis potest caã naaliter existere: ergo similiter mãa. 4º: caã activa, n̄ dependet à posteriori à suis effectibus: ergo nec passiva. 5º: si fã maalis crearetur, eset independens à mãa: ergo mãa quæ creatur est independens à fã. Ad 1ᵐ dicto ant., distinguo cõs: oẽ qd requiritur ut existat naaliter, pro signo naæ dicto, pro conseqns: oẽ qd requiritur ut existat naaliter, pro signo naæ dicto; n̄, conseqns: qa mãa solum in instanti reali, nẽ, et dicta min. subsumpta, nẽ cõs: qa mãa solum existit pro instanti reali, modo sibi connaturali existendi, nempe existens complete. Ad 2ᵐ dato ant., nẽ cõs: probaõ antis solum suadet mãm non dependere à priori à fã, qd nos fatemur: neque ee dicimus fã, physice influere in mãm: præterea potest distingui arg: qd est posterius tempore, cedo; posterius naa, nẽ. Ad 3ᵐ, nẽ maiorem, si mãa comparetur, cum oi fã, sicut caã cum oi effectu: nam licet mãa non possit ee, sine aliqua fã, eo qd nulla determinate expetat, non tamen potest ee sine, oi, in quo dissimilis est caæ extrinsecæ.